

aggregationis, instar acervi lapidum, sed habet insuper unitatem definitionis sub eodem genere, ad Logicam spectante sub ratione communi modi sciendi: quæ unitas ad attributionis objectum sufficit, ut nemo negat, patetque inductione per omnes fere scientias et artes» (1).

Objic. 2.º Objectum attributionis Logicæ complecti debet etiam propositionem et quinque prædicabilia: Nam, α) S. Thomas proprie subjectum Logicæ vocat illud ens rationis, quod proprie dicitur de intentionibus *generis, speciei* etc. (2) β) Item juxta eundem S. Doctorem ordo, quem ratio considerando facit in proprio actu, est specificativum Logicæ: at hujusmodi ordo reperitur etiam in prædicabilibus et propositione. γ) Proposito est artefactum, de quo ex professo tractat Logica (3).

Resp. *neg.* antec. Et ad probationem *neg.* conseq. Quia solum probant prædicabilia et propositionem esse objecta formalia (4).

Objic. 3.º Objectum attributionis est modus sciendi. Sed sola demonstratio est proprie modus sciendi, cum sola generet scientiam. Ergo sola est objectum attributionis. Ergo (5)...

Resp. *dist.* Minor. Si modus sciendi sumatur stricte, *conc.*, si latius, non tamen improprie *pro modo seu medio artificioso manifestandi ignotum*, prout congruit integritati scientiarum, quo pacto generatim intelligitur ex communi sententia modus sciendi, *neg.* (6)

Objic. 4.º Logica, utpote rationalis scientia, sequi debet naturalem ordinem operationum rationis. Atqui ex tribus mentis operationibus prima naturaliter ordinatur ad secundam, et secunda ad tertiam, ut cum S. Thoma (7) fatentur

(1) V. L. Lossada, loc. cit. n. 2, seqq. ubi plura reperies.

(2) S. Thom. lib. 4, *Metaph.*, lect. 4.

(3) Apud Lossada, loc. cit. cap. 10, n. 8.

(4) Cfr. Lossada, *ibid.* n. 9, seqq.

(5) Apud Lossada, loc. cit. n. 12, ubi plures confirmationes hujus argumenti.

(6) Cfr. Lossada, loc. cit. n. 13, apud quam plura *ibid.* et in sequentibus.

(7) Lib. 1, *Poster.*, lect. 1. Cfr. Auctor, *Summa totius Log. Arist.*, ubi in proœmio innuitur omnia, quæ in Logica tractantur, ad demonstrationem ordinari.

omnes. Ergo Logica quidquid tractat de prima et altera operatione, ordinat ad tertiam, quæ est argumentatio vel syllogismus (1).

Resp. *dist.* Major. Quantum attinet ad methodum seu collocationem doctrinæ *conc.*, quantum attinet ad attributionem unius ad alium et quidem in omnibus, *neg.* «Ubiunque enim Logica invenit artificium completum proxime utile ad acquisitionem scientiæ, ibi sistit velut in fine intrinseco, saltem inadæquato. Nec ordo attributionis in scientiis debet per omnia sequi naturalem ordinem objectorum; alioquin scientiæ omnes pro attributionis objecto Deum respicerent, cum earum omnium objecta naturaliter ordinentur ad Deum: id quod maxime verum esse deberet in iis, quæ Deum inter partialia objecta considerant, ut sunt Physica et Metaphysica.»

«Non tamen negaverim, quod Logica primam et secundam operationes consideret aliquatenus, prout ordinatas ad tertiam. Sic enim respicit tum eos actus, qui ratione sui non habent artificium completum in esse instrumenti sciendi; tum etiam eos, qui præditi sunt artificio definitionis aut divisionis, dummodo spectentur sub conceptu non primario, sed secundario.» Nam dupliciter tractari potest v. g. definitio: primo quatenus explicat essentiam rei in se, et hic est conceptus primarius definitionis, sub quo respicitur nobis ut objectum parziale attributionis: secundo quatenus vim habet inferendi conclusiones circa proprietates, et hic est conceptus secundarius, sub quo definitio respicitur ut pars demonstrationis, et sic non est objectum attributionis, sed attributum. Sic in ipsa rei quidditate distingui solet duplex conceptus, alter essentiæ, alter naturæ: et in primo spectatur quidditas absolute, in altero relative, in ordine ad operationes. Sic etiam elementum tractatur a Physico tum absolute ac ratione sui, tum cum ordine ad mixtum, quod ex pluribus elementis coalescit (2).

(1) Cfr. Lossada, loc. cit., num. 12.

(2) Lossada, loc. cit., n. 17 et 14.

INDEX RERUM

INDEX RERUM

(NUMERUS PAGINAM DESIGNAT).

- Abaelardus** 53.
Absolvi a tempore quid 237.
Abstracta quomodo predicentur de concretis et de abstractis 730, 731.
Abstractio quid 108 in nota: abstractio propria nature universalis 702: abstractio intellectus agentis et possibilis 712.
Abstractus terminus 143.
Abstrahentium non est mendacium 680.
Academia et Academici 21, 31: triplex Academia 28.
Accidens metaphysicum et logicum 172 seqq. 749: accidens quomodo predicari possit de subjecto 749: quod est accidens respectu unius, potest esse essentialia respectu alterius 750: accidens physicum et intrinsecum predicari nequit de subjecto non existente 750.
Acervalis argumentatio sophistica 373.
Actio quid 183: Actio et factio quid differant 909.
Actus mentis quid et quotuplex 107.
Adversativa propositio ad copulativam revocatur. 263.
Egidius Columna 59.
Egyptii Philosophi 14.
Enesidemus 33.
Equipollentia propositionum 284: equipollentia modalium 296.
Equivocum 129.
Aguirre Cardinalis 73.
Alamanni Cosmus 80.
Albertus Magnus, *Doctor Universalis* 50.
Alecinous 33.
Alexander Aphrodisæus 33.
Alexander Halensis, *Doctor irrefragabilis* 55.
Alexandrini Peripatetici 68.
Algazel 50.
Alienatio quid 200.
Alpharabius 50.
Alvarado P. Franciscus 93.
Ammonius 33, 36. Ammonius Sacca 37.
Ampliatio quid 199.
Analogia et analogum quid et quotuplex 133 seqq.: analogie argumentatio 370: analogie principium 360: analogiam respicientia axiomata 138.
Animalia alia sunt perfecta, alia imperfecta secundum virtutem sensitivam 797.
Anselmus (S.) 54.
Antecedens quid 265, 317.
Antiperipatetici 69.
Antonius Andreas, Scotista 60.
Appellatio quid et quotuplex 197: regule ad dignoscendam appellativam 197.
Anselmus (S.) 54.
Antecedens quid 265, 317.
Antiperipatetici 69.
Antonius Andreas, Scotista 60.
Appellatio quid et quotuplex 197: regule ad dignoscendam appellativam 197.
Apprehensio quid et quotuplex 117.
Arabes Philosophi 49.
Arbor porphyriana 185.
Arcesilas academicus 28.

- Areopagita** 45.
Argumentatio quid 312 seqq.: ejus elementa necessaria 317; quotuplex 318; argumentationis indirectæ species variae 379; argumentatio probabilis 381.
Argentum quid 314.
Aristoteles 23 seqq.: ejus discipuli 26, commentatores et interpretes 24; comparatio inter Aristotelem et Platonem 24.
Aristotelici 68.
Arriaga Rodericus 80.
Ars quid et quotuplex 911 seqq.: discrimen artis a scientia et prudentia 914, et ab experientia 915. *Ars critica* 607.
Ascensus quid in suppositionis resolutione 104.
Athanasius (S.) 44.
Attentio quid 108 in nota.
Attingi objectum quid sit 918.
Auctoritas 601: coalescit ex veracitate et scientia testantis 601: quid valeat in Philosophia 64, 610 seqq., 616 seqq.: non tamen contemnenda, sed reverenda etiam doctis hominibus 615.
Augustinus (S.) 44.
Aurelius M. imperator romanus 32.
Aureolus 60.
Avempace 50.
Averroes 51. *Averroiste Peripatetici* 68.
Avicbron 51.
Avicenna 50.
Axiomata quid 754: axiomata circa abstractiones 680, circa analogiam 138, circa conditionales propositiones 266, circa definitionem 214, circa exclusivas propositiones 272, circa genus et differentiam 737.
Baco Franciscus a Verulamio 69.
Baco Rogerius, *Doctor mirabilis* 58.
Balmes Jacobus 93: sententia ejus circa principium evidentiae confutatur 518.
Bañez Dominicus 72.
Basilides 46.
Basilius (S.) 44.
Bassolis Joannes, *Doctor ornatissimus* 60.
Bayle Petrus 87.
Beda (Venerabilis) 48.
Benedictis (de) Joannes Baptista 81.
Berkeley 84.
Bessario Cardinalis 67.
Boëtius Anitius Manlius Severinus 47.
Bonald (Vicomtes de) Ludovicus Ambrosius 93.
Bonaventura (S.), *Doctor Seraphicus* 56.
Burleus (Burleigh), *Doctor planus et perspicuus* 60.
Cabala Hebræorum 33.
Cabanis 85.
Cajetanus Cardinalis Thomas de Vio 72.
Campanella 69.
Canus Melchior 72.
Capreolus Joannes, insignis (thomista) 71.
Caramuel Joannes de Lobkowitz 88.
Carneades academicus 27.
Cartesius (Des Cartes) Renatus 81: ejus assectæ et impugnatores 82: ejus methodica dubitatio exponitur 1056, et confutatur 1060.
Casiodorus 47.
Causa et causalitas multiplex 815: causa efficiens universalium 711 seqq.
Causalis propositio 270.
Certitudo quid generatim 460; est dos iudicii, non simplicis apprehensionis 469: certitudo subjectiva vel adhesiva 470, certitudo formalis 471, ejusdemque radix 472, certitudo objectiva 472: comparantur tres iste certitudines 475: nomine certitudinis simpliciter intelligenda formalis 476: divisio certitudinis formalis in metaphysicam, physicam et moralem 476, physica et

- moralis in alio sensu accepta 477: existentia certitudinis contra Scepticos, vindicatur 478 seqq.: certitudo vulgaris et philosophica 481: certitudinis proprietates 492; non est de ejus essentia evidentiâ 492, licet postulet saltem evidentiam credibilitatis 493; certitudo nequit resultare ex mera summa probabilitatum 495; proportionalis est tum perfectioni subjecti intelligentis, tum motivo ad assensum impellenti 496, unde certitudo Fidei supernaturalis superat quamcumque naturalem 497; certitudo admittit gradus quoad partem positivam 498: certitudo Metaphysica, physica et moralis specie differunt 499 seqq.: non eadem certitudo querenda in omnibus est 1052.
Chaldaei Philosophi 14.
Chrysostomus (S.) Joannes 44.
Cicero M. Tullius, academicus 31.
Circulus quid in probationibus 773: materialis et formalis 773: circularis demonstrationis patroni 773: circulus materialis licet, non vero formalis 774 seqq.
Clarke Samuel 84.
Clemens Alexandrinus 43.
Cognitio speculativa et practica 806: discrimina utriusque 807 seqq.
Communis terminus 147: communis natura non est omnino idem proprie loquendo ac universalis, quamvis sæpe pro eodem accipiantur 643.
Communismus et communis 91.
Comparatio quid 108 in nota et 712.
Comparativa propositio 276.
Complutenses Carmelitani 72.
Comprehensio et extensio ideæ 121.
Compte Augustus, auctor Positivismi 90.
Conceptus quid 119: est signum rei naturale 120: non confundendus cum phantasmate 120: variae divisiones conceptuum 126 seqq.: conceptus formalis et objectivus 129.
Conceptualismus confutatur 660 seqq.
Conceptualistæ 654.
Conclusio vel illatio quid 321: sola non constituit essentiam syllogismi 812 seqq.: utrum ad inferendam conclusionem requiratur prævia notitia de bonitate consequentiæ 830: utrum et quomodo conclusio attingat præmissas 838 seqq.
Concreta quomodo predicentur de concretis 729, et de abstractis 733.
Concretus terminus 143.
Condillac (de) Stephanus Bonnot, Sensismi parens 85.
Conditio nihil ponit in esse 266.
Conditionalis propositio quid 265, quotuplex 266: an admittende conditionales propositiones pure conjunctivæ 267: conditionalium materia et qualitas 269. *Conditionaliss* syllogismus 348.
Conditionatum, purificata conditione, transit in absolutum 348.
Conjectura quid 458.
Conjunctivus seu copulativus syllogismus 352.
Connotativus terminus 142.
Conscientia 569: de veracitate conscientie ambigi nequit 586.
Consequens 265, 317.
Consequentia quid et quotuplex 303 seqq.: consequentia dicitur bona vel mala, non autem vera vel falsa 304, 844: leges bonæ consequentiæ 305.
Contradictoria oppositio 156: contradictoria opponuntur ut ens et non ens 157: contradictoria est maxima omnium oppositionum 157: reliquæ oppositiones participant de contradictione 158.
Contraria oppositio 152 seqq.
Conversio propositionum 286 seqq.: notanda in conversione ad cavendas fallacias 289: conversio modalium 298.
Copericus 69.

Copulativa propositio quid 261, 262, ejus materia, quantitas, qualitas 262, 263.
Cousin Victor, recentioris Eclecticismi parens 90.
Crates thebanus 20.
Criterion quid et quotuplex 531: criterium subjectivum Protagoræ rejicitur 533, 536: criterium Reidianum sensus communis vel instinctus confutatur 534, 536: criterium scholæ sentimentalismis absurdum est 535, 538: item criterium conscientie Gallupianum 536, 538: et criterium auctoritatis 542, 544: criterium verum stabilitur 551.
Cynici 20.
Damasenus (S.) Joannes 84.
Darwin Carolus Transformismi instaurator 90.
Definitio quid et quotuplex 202 seqq.: definitio per additamentum 206, 211: leges definitionis 207 seqq.: non omnia definienda sunt 210: quænam definiiri nequeant 211: modi definitionis conficiendi 212 seqq.: in definitionibus verba sumenda sunt apudtudinaliter 214.
Definitum quotuplex et quale 209, 210.
Demonstratio quid 377, 869 seqq.: demonstratio a priori, a posteriori, a concomitante 869, *propter quid* et *quia* 870, demonstratio potissima 872, ostensiva et ducens ad impossibile 872: ad demonstrationem fieri debeat ex præmissis necessariis, ac de prædicato *de omni, per se ac secundum quod ipsum*, itemque ex propriis 861 seqq.: demonstratio circularis 773: demonstratio circularis formalis repugnat, materialis vero vitiosa non est 774 seqq.
Descensus quid in suppositionis resolutione 194.
Dialectica 101.
Copula 117, 224: in quo consistat copula formalis 227.

Dictum quid in modali propositione 257.
Differentia quid et quotuplex 167, 168, 744: triplex munus ejusdem 169: utrum differentia sit universalis respectu speciei 744: utrum sit formaliter simplex 744, 745: utrum genus transcendat differentias 746: differentia et genus faciunt compositionem metaphysicam 747.
Dignitates seu axiomata 754.
Dilemma 374.
Diminutio 200.
Diogenes cynicus 20. Diogenes Lærtius 31.
Dionysius areopagita 45.
Directio quid et quotuplex 1140.
Discursus quid 312, 811: discursus formalis et virtualis 316: quotuplex discursus formalis 318: in quo consistat essentia discursus 812 seqq.: utrum discursus veritates novæ detegantur 847 seqq.
Disjunctiva propositio 263: disjunctivarum materia, quantitas, qualitas 263: disjunctivus syllogismus 350.
Disputatio quid et quotuplex 394, 395: scholastica disputatio 396 seqq.
Divisio quid et quotuplex 215 seqq.: leges recte divisionis 220: discrimen divisionis a definitione 221.
Doctor Angelicus 56: Dulciffius 60: Eximius 76: Facundus 60: Fundatissimus 59: Illuminatus 60: Irrefragabilis 55: Mirabilis 58: Ornatissimus 60: Planus et perspicuus 60: Resolutissimus 60: Seraphicus 56: Singularis 61: Solemnis 58: Solidus 58: Subtilis 59: Universalis 56.
Dominicus a Flandria 62.
Dubium ac dubitatio 457: dubitatio realis et hypothetica vel methodica 1055: dubitatio methodica recte adhibetur in scientiis 1055: Cartesii methodica dubitatio exponitur 1056 seqq., ac reprobat 1060 seqq.
Durandus a Sancto Portiano, *Doctor resolutissimus* 60.

Ecclesia catholica, instauratrix etiam scientiarum in Christo 40.
Eclectici Philosophi 36, 90.
Eclecticismus recentiorum confutatur 1052: qualis eclecticismus liceat 1054.
Effata seu axiomata 754.
Encyclopædiæ 86.
Ens rationis quid 1139.
Enuntiatio 243, 244.
Enthymema quid 365: opinio Cajetani Sanseverino circa enthymema confutatur 366.
Epicurus et epicurei 27, 31.
Epicherema 376.
Epitheatum 32.
Erasmus 69.
Error quid 414, 457: errorum cause 634 seqq.
Evidentia quid 508: evidentia objecti et cognitionis 508: quid evidentia objectiva 509: discrimen objecti evidentis, opinabilis et credibilis 511: evidentia subjectiva 513: evidentia semper connexa cum certitudine 509: quid prius evidens dicatur, objectumne, an cognitio 514: evidentia immediata et mediata 515: metaphysica, physica et moralis 515: intrinseca et extrinseca 516: veritatis et credibilitatis 516: evidentia et consequentis 516: evidentia in attestante 603: evidentia non est de essentia certitudinis 492: quod evidens, est verum est 517, idque evidentissimum esse ostenditur contra Balmes 518: evidentia cogit intellectum ad assensum, et quo sensu 521 seqq.: evidentia est verum criterium veritatis 551: quænam evidentia sit veritatis criterium, subjectiva ne, an objectiva 555.
Exceptiva propositio quid 274.
Exclusiva propositio quid 271, et quotuplex 272: exclusiva dictio non tollit concomitantia 272.
Exemplum 369.
Experientia et inductio in colligendis principiis necessaria est 795 seqq.; non

tamen est motivum impellens ad eorum assensum, sed occasio dumtaxat vel conditio manu ducens intellectum, ut rite penetret vim terminorum 806 seqq.
Experimentum proprie quid 798: datur in homine, non autem in brutis 798.
Expositorius syllogismus 345.
Extensio et comprehensio ideæ 121.
Factio et actio quid differant 909.
Facultates cognoscitivæ describuntur 561 seqq.: per se veraces sunt circa proprium objectum, quamvis per accidens falli possint 573 seqq.
Fallacia quid 384, quotuplex 387.
Falsitas logica quid 413: quomodo veritati opponatur 414: an et quomodo possit esse in simpliciter apprehensione 433 seqq.: falsitas gradus admittit, et non consistit in indivisibili 452.
Fama vel rumor quid 600.
Feijóo 88.
Ferrariensis Franciscus de Sylvestris 72.
Fichte Amedeus, transcendentalis pantheista 88.
Fides quid 468, 601: duplex in ea distinguenda habitu, ad rem seu objectum creditum et ad personam, cui creditur 602: actum fidei præcedit iudicium credibilitatis 602: actus fidei non continet formalem discursum 604: fides humana plerumque solam præbet probabilitatem 611 et 616: utilitas ac necessitas fidei 604: inter fidem divinam et rationem nulla veri nominis dissensio esse potest 963: Fides divina et ratio mutuo se juvant, necdum inter se pugnent 964. Fidei nomen tribuitur etiam ab antiquis quandoque iudicio 224.
Figura syllogismi 324, quotuplex 330: num admittenda sit quarta figura Gallienica 331: figurarum leges 332: quænam præstantiores figure 335.
Fonseca Petrus 74: ejus opinio circa universalis 665, confutatur 673.

Formido quid in assensu opinativo 458: formido prudens et imprudens 459, formalis et radicalis 460: radix formidinis 459.
Fourier Carolus, communistarum antagonis 91.

Gabriel Biel, Nominalis 61.
Galenus, medicus, auctor quartæ figuræ syllogismorum 33.
Galilei Galileus 69.
Gallupi Paschalis 93: opinio ejus circa criterium confutatur 536, 538.
Gassendi Petrus, atomista 69.
Genus quid et quotuplex 166, 116, 735: utrum genus essentialiter requiratur plures sub se species 735: quomodo genus predicetur de inferioribus 737, et de individuis 743: quo pacto intelligendum axioma illud: Genus sumitur a materia, differentia vero a forma 737: Genus et differentia faciunt compositionem metaphysicam 747: quomodo genus sub se contineat differentias 747.

Gerbertus, mox Sylvester II, R. Pontifex 53.

Gerdil Cardinalis Sigismundus 94.

Gerson Joannes 62.

Gioberti Vincentius, Ontologismi professor 92.

Gnostici 46.

Goerres 91.

Gomez Pereira Georgius 70.

Gonzalez Cardinalis Zephyrinus 95.

Græci Philosophi 15 seqq.

Gregorius Ariminensis 61.

Gregorius (S.) Nazianzenus et Nysseus 44.

Grotius Hugo 71.

Gullielmus Campellensis 54: ejus opinio circa universalis 663, refutatur 669.

Gullielmus Parisiensis 55.

Günther 93.

Habitus primorum principiorum distinctus ab intellectiva potentia 779, 780, a quibusdam negatus 779, cum

communi Scholasticorum sententia propugnatur 780 seqq.: hujusmodi habitus vocatur *intellectus* principiorum 784: utrum hic habitus sit unus an multiplex 784: naturalis vel innatus, an acquisitus 788; et in quo consistat 794.

Hamilton 85.

Hartman Eduardus 89.

Hebræi Philosophi 11, 12, 34.

Hegel Gullielmus Fridericus, transcendentalis pantheista 88.

Henricus Gandavensis, *Doctor solennis* 58.

Hermes 93.

Historia 601, 624: conditiones ad ejus valorem 624 seqq.: valor historicorum documentorum 627 seqq.

Hobbes, impius materialista 69.

Huetius Daniel, episcopus avrincensis 82: ejus opinio circa criterium rejicitur 542, 544.

Hugo Victorinus 54.

Hume, Scepticus et materialista 85.

Hurtado Petrus 81.

Hypothesis argumentatio 383.

Idea 119: objectum ejus 121, notæ 121, comprehensio et extensio 121, divisiones variae 126 seqq.

Idealismus 84.

Ignorantia quid sit et quotuplex 456: distinguitur a nescientia 456: ignorantie atque errorum causæ 634 seqq.

Imaginatio 565, deceptioni obnoxia est 583.

Impedimentum pro sensatione rite efficienda quotuplex 579.

Indefinita propositio 250: quomodo interpretanda ejus quantitas 250.

Indi Philosophi 12.

Individuantes notæ 741.

Individuum quid 645, 741, 742: vocatur quoque *particulare* ab antiquis 741: individuum completum et incompletum, determinatum et indeterminatum seu vagum 742: ex individuis

variis particularibus abstrahi potest communis ratio individui 743.

Inductio quid 356, et quotuplex 357: ejus utilitas 357, immo et necessitas ad colligenda prima scientiarum principia 793 seqq.: falsa recentiorum opinio, apud priscos Philosophos insolitam fuisse inductionem dicitantium 357: vis inductionis probatur 358 seqq., declaraturque ejusdem discrimen a syllogismo 360 seqq.: inductio Baconiana 363, expenditur 364: inductio in colligendis principiis non habet rationem motivi ad assensum impellentis, sed tantum manu ducit intellectum ad melius penetrandam vim terminorum 806 seqq.

Inesso (propositio) de 256.

Instinctus cæcus 532, non est veritatis criterium 536.

Intellectus 560 seqq. Intellectus principiorum 784, est habitus a potentia intellectiva distinctus 779 seqq.: utrum intellectus principiorum sit unus simplex habitus, an multiplex 784 seqq., naturalis vel innatus, an acquisitus 788 seqq., et in quo consistat 791: intellectus agens et possibilis, et utriusque abstractio 712.

Intelligentia 567: per se falli nequit in simplici apprehensione judicisque immediatis 584. Intelligentia indivisibilem idem sonat ac simplex apprehensio 119.

Intentio quid et quotuplex 147, 691 et 1129: prima et secunda, formalis et objectiva 147, 691 et 1129.

Intuitio conclusionis sola non constituit essentiam discursus 316, 813.

Isidorus (S.) hispalensis 48.

Jacobi Fridericus Henricus, scholæ *sentimentalis* auctor 88: absurdum ejusdem commentum circa criterium 535, confutatur 538.

Javellus Joannes Chrysostomus 72.

Joannes a S. Thoma 72. S. Joannes

Damascenus 48. Joannes Sarisburiensis 54.

Judicium quid 223: ejus varia nomina et elementa 224, materia et forma 224: in judicio non formales conceptus, sed objectivi copulantur 225: in judicio quanta debeat esse identitas predicati cum subjecto 226, 749: subjectum se habet instar materie et predicatum instar formæ 226: quotuplex judicium 228, 567.

Justinus (S.) martyr, Philosophus christianus 43.

Kant Emmanuel, fecundus parens recentiorum errorum 88.

Kepler 69.

Kirker Anastasius 83.

Klentgen Josephus 9^a.

Krause Carolus Christianus Fridericus, pantheista 89.

Lactantius 44.

Lamennais (de) Felicitas 93: ejus opinio circa criterium confutatur 543 seqq.

Lainez Jacobus 74.

Leibnitzius Gottfriedus Gullielmus 82.

Liberatore Matheus 95.

Locke Joannes 83: ejus discipuli 84, et absurda opinio circa ratiocinii naturam 316.

Logica quid 99, 100: cur ita vocata 100: alia ejus nomina 101: objectum materiale et formale, finis et utilitas 101, 102, divisiones variae 103 seqq.: quanta illius necessitas 1066 seqq.: concursus vel influxus Logicæ ad alias scientias 1080 seqq.: an sit scientia vel ars 1082 seqq.: an pars Philosophiæ ibid: utrum sit speculativa an practica 1097 seqq. Logica naturalis et artificialis 1093, actualis et habitualis ibid. et 1080, docens et utens 104 et 1093, Major et Minor 104, formalis et materialis 105: an objectum formale Logicæ sint voces 1110 seqq., an res-

secundum suam entitatem spectatæ 1117 seqq., an res prout cognite, vel secundum esse intentionale 1125 seqq., an ens rationis 1129 quomodolibet explicatum 1132 seqq., an vero artificium reale vel rectitudo propria operationum intellectus 139; quodnam obiectum attributionis *Logice* 1154 seqq.; *Logice* inventor 106, 1069.

Lombardus Petrus 54.

Longinus 37.

Lossada (de) Ludovicus 87.

Lugo (de) Cardinalis Joannes 80.

Lumen quid respectu intellectus 509.

Lyceum 23.

Macchiavellus Nicolaus 70.

Magister abstractionum 60; *Magister Sententiarum* 54.

Maimonides 51.

Maistre (de) Josephus 93.

Major Joannes 71.

Major propositio 321; major terminus 321.

Malebranche Nicolaus 82.

Manes et Manichæi 47.

Mariana (de) Joannes 71.

Marsilius ab Inghen 62; *Marsilius Ficinus* 67.

Mastrius a Meldulla Bartolomæus, *Scotista* 73.

Materialiste 69; 84, 85, 86; 89; consentientes cum rationalistis in excludendis veritatibus humanum caplum superantibus 951.

Mathesis, spectata certitudine, ceteras Philosophiæ partes antecellit, 1037; spectato autem obiecto, postremum locum dignitatis tenet 1038; *Mathesis* ordine nature posterior est naturali Philosophiæ, prius tamen illa est ad discenda 1041.

Mauri Sylvester 76.

Mayronis Franciscus, *Doctor illuminatus* et *Magister abstractionum* 60.

Medina Bartolomæus 72.

Media veritatis assequendæ interna

561 seqq.; externa 600; eorum veracitas 573 seqq., 604 seqq., medium quid relate ad oppositiones 154; medium cognitionis 314, 315; medius terminus 321.

Memoria 365; deceptioni obnoxia est 583.

Metaphysica, licet in se objective certissima omnium humanarum scientiarum sit, at relate ad nos credit illis in certitudine 1037; spectato autem obiecto, præstantissima est omnium humanarum scientiarum 1038; *Metaphysica* ordine nature prior est aliis Philosophiæ partibus, ordine tamen doctrinæ postrema est, saltem si Ontologiam excipias 1041, 1043; *Metaphysicæ* latiori genere subalternationis ceteræ partes Philosophiæ subordinantur 1028, 1029; ad *Metaphysicam* perperam a recentioribus post Wolfium revocantur *Cosmologia* et *Psychologia*, quæ potius sunt membra Philosophiæ naturalis 1022.

Methodus quid et quotuplex 1044; methodus analytica 1044; synthetica 1043; utraque consideratur in variis mentis operationibus 1045; utraque miscetur in scientiis 1046; analytica tamen propria inventionis dicitur, synthetica doctrinæ 1046; methodus experimentalis et rationalis 1047; scholastica ejusque laus 1047, eclectica 1048, geometrica 1048; præcepta recte methodi 1048 seqq.; geometricæ methodi usus in aliis scientiis reprobatur 1050; eclecticismus recentiorum rejicitur 1052; methodus tamen eclectica recte intellecta probatur 1054.

Methodica dubitatio quid 1055, recte adhiberi potest in scientiarum tractatione 1055; Cartesii dubitatio methodica exponitur 1056 seqq., et reprobatur 1060 seqq.

Minor propositio quid 321; minor terminus 321.

Modalis propositio quid 256, quotu-

plex 257; modalium copula 259; materia 259, quantitas 260 et qualitas 261; modalium oppositiones 291 seqq., æquipollentia 296 seqq., conversio 298 seqq.

Modus logicus quid 256; modus syllogismi quid 325, et quotuplex 334; modi perfecti et imperfecti 340; quinam modi præstantiores 335; demonstrantur novemdecim modi syllogismi utiles 340 seqq.; modi prædicandi vel dicendi *per se* varii 864, 865; modus sciendi quid 101, 102.

Molina (de) Ludovicus 76.

Montoya (Ruiz de) Didacus 80.

Montesquieu Carolus Secundus (barro de)

Monumenta 600; condiciones ad hoc ut valeant fidem facere 629.

Morcillo Foxus 70.

More (B. Thomas) 70.

Mysteria quid 952; mysteria, revelatione divinitus facta, cognosci queunt 955, aliter nequeunt 958; rationalistarum objectiones contra mysteria dissipantur 959.

Naturæ triplex consideratio 693; natura, que denominatur universalis existit in individuis, formam autem universalitatis accipit ex operatione intellectus 694.

Necessarium quotuplici modo aliquid esse possit 473, 474, 503, 1068.

Necessitas consequentis et consequentiæ 320; necessitas metaphysica, physica et moralis, sive stricte sive late 473, absoluta et hypothetica 474, specificationis vel contrarietatis et contradictionis vel exercitii 521.

Neoplatonici et Neoplatonismus 76.

Nescientia distinguitur ab ignorantia 456.

Newton Isaac 84.

Nicolas Augustus 93.

Nomen quid 228 seqq.; nomina primæ et secundæ intentionis 692.

Nominales 53, 61, 654 seqq.

Nominalismus confutatur 958 seqq., 674 seqq.

Nota alicuius index quid 122; nota individuant 741.

Objectum cognitionis vel scientiæ quid et quotuplex 917 seqq.; materiale et formale 918, formale intrinsecum et extrinsecum 919, quod et quo vel ratio formalis *sub qua* 920, specificativum 921, obiectum attributionis et attributum 922; quid sit obiectum attingi a potentia 918; obiectum scientiæ qualenam esse debeat 922 seqq.; obiectum *Logice* 1110 seqq.

Obliqui (in): quid sit significari in obliquo 145.

Ockam Guillelmus, *Doctor singularis* et *invincibilis*, *Venerabilis inceptor* 61.

Ontologi Philosophi et Ontologismus 94; *Ontologorum* opinio circa universalialia exponitur 663, et reprobatur 667.

Opinio quid et quotuplex 458 seqq.; de ratione opinionis est formido, saltem radicalis 458, 460; opinionis proprietates est, ut possit esse falsa 461; qualenam sit opinionis obiectum 462; opinio importat aliquam improprietatem obiecti cum intellectu 467; opinio probabilis et improbabilis 463, prudens et imprudens 464, magis vel minus probabilis et probabilissima 466; utrum stare possit opinio cum scientia in eodem intellectu et circa idem obiectum 930 seqq.

Oppositio ac termini oppositi 151; quotuplex oppositio 152 seqq., et quamnam sit maxima 157; oppositio propositionum quid 277, et quotuplex 278; leges oppositionum 279 seqq.; oppositio de forma et de lege 282; oppositio propositionis singularis 282, et indefinite 283; oppositiones aliarum propositionum 283; oppositio modalium 201

- seqq.: oppositio propositionum compositarum 300.
- Oratio** quid 240, et quotuplex 241 seqq.: sola oratio enuntiativa spectat ad Logicam 243; Logicus non tractat omnes partes orationis, quas Grammaticus considerat 239.
- Organum** Vocatur Logica, et cur 101; organum vitalium operationum 561.
- Pantheistæ** 53, 69, 82, 88: consentientes cum rationalistis in respueudis veritatibus humanum captum excedentibus 951.
- Paracelsus** 70.
- Paralogismus** 385.
- Particulare** quid 102: quandoque idem valet ac individuum vel singulare apud antiquos 241.
- Passio** actioni respondens quid 183; passio idem sæpe valet apud antiquos ac proprietas 805, 872.
- Patres** Ecclesie 42 seqq.
- Pereira** vel Pererius Benedictus 80.
- Peripatetici** 23, 32, 68: Peripatetici Alexandrini et Averroiste 68.
- Per se** quot modis dicatur 804, 865.
- Persæ** Philosophi 14.
- Petrus** de Alliaco, *Aquila Doctorum Francie* 61.
- Petrus** Hispanus 58.
- Petrus** Lombardus, *Magister Sententiarum* 54.
- Philoponus** Joannes 48.
- Philosophia** quid ex vi nominis 1, et secundum rem 5; dignitas ejus 7, utilitas 8, varie partitiones 9, origo et progressus 10 seqq.: Philosophia apud Arabes 49, apud Ægyptios 14, apud Chaldaeos 14, apud Græcos 15 seqq., apud Hebræos 11, apud Indos 12, apud Persas 14, apud Phœnices 14, apud Romanos 30 seqq., apud Sinenses 13, apud antiquos populos Europæ 15; Philosophia christiana 41 seqq., 49; Philosophi christiani officium relate ad veritates revelatas 905; Philosophia Scholastica 51 seqq.: Philosophia generalis divisio 1015 seqq.: Philosophia speculativa, spectato gradu abstractionis a materia, dividitur in Metaphysicam, Physicam vel Philosophiam naturalem et Mathesim 1016, practica vero in Logicam et Philosophiam moralem 1021: ad Philosophiam naturalem vel Physicam revocanda est non solum Cosmologia, sed etiam Psychologia recentiorum tamquam partes ejusdem 1022: ad aliquam ex istis quinque primariis scientiis vel membris Philosophiæ reliquæ omnes humane scientiæ revocari possunt, vel ab iisdem certe dependent 1028: Philosophia naturalis nobilior est Mathesi ratione objecti 1038, at minus nobilis spectata certitudine 1037.
- Phœnices** Philosophi 14.
- Photius** 49.
- Physicæ** nomine apud antiquos venit naturalis Philosophia, complectens ea omnia, quæ nunc tractantur in Cosmologia et Psychologia solent 1016, 1022.
- Picus** a Mirandula Joannes 67.
- Plato** 21: comparatio inter Platonem et Aristotelem 24: Commentum ejusdem de prævia animorum existentia et de acquisitione scientiæ per solam remissionem 847 seqq.: dubium est, an vere tenuerit circa universalia opinionem vulgo eidem attributam 662.
- Platonici** antiquiores 23, posteriores 33, 36, recentiores 67; Platoniorum opinio circa universalia 662, refutatur 666 et 678 seqq.
- Plinius** junior 31.
- Plotinus**, princeps neoplatonicæ scholæ 38.
- Plutarchus** cheronensis 33.
- Polysyllogismus** 375.
- Pomponatius** Petrus 68.
- Pons** asinorum 383.
- Porphyrius** 37: arbor Porphyrii 185.
- Positiones**, genus principiorum 754.

- Positivismus** et positiviste 90: hi adstantulantur rationalistis veritatem omnem ingenio humano imperviam respicientibus 951.
- Postulata** seu suppositiones 755.
- Practica** cognitio quid 896; quid discrepet a speculativa cognitione 897.
- Praxis** quid 901 seqq.
- Præcognita** et præcognitiones 874 seqq.
- Prædicabile** quid et quotuplex 164 seqq., 174 et 734.
- Prædicari** per se aliquid quotuplici modo potest 864 seqq.
- Prædicamentum** quid et quotuplex 175 seqq.: ratio divisionis 184; quot modis possit aliquid in prædicamento constitui 186.
- Prædicatio** quid 161 et quotuplex 161 seqq.: quo pacto verificentur prædicationes in concretis et abstractis 729.
- Prædicatum** 117, se habet instar formæ in judicio respectu subjecti 226; quid prædicatum de omni 863, per se 864, et universale ac secundum quod ipsum 866; prædicati extensio undenam judicanda 287; prædicata generaliora quomodo asseruntur de inferioribus in accidentibus 73.
- Præmissæ** 321, spectari possunt objective et formaliter 815; præmissæ solæ absque conclusione non constituunt essentiam discursus vel syllogismi 812; quomodo influant in conclusionem 814 seqq.: utrum assensus præmissarum existere debeat simul tempore cum assensu conclusionis 823 seqq.: utrum assensus præmissarum includatur in conclusione 838 seqq.: quales debeant esse præmissæ in demonstratione 867.
- Principium** quid generatim 751; principium cognitionis 751: principia incomplexa et complexa 751, communia seu axiomata et propria vel positiones 753; indemonstrabilia simpliciter et indemonstrabilia secundum quid 753; dantur quoque principia prima probabilia 756; principia sunt priora et notiora conclusionibus 757; dari prima principia quinam negaverint 772; verum admittenda necessario sunt 776 seqq.: habitus primorum principiorum quid 779, 780 et 784, a quibusdam negatus 779, cum communi sententia propugnatur 780 seqq.: vocatur hujusmodi habitus *intellectus* principiorum 784: utrum intellectus principiorum sit unus simplex habitus, an multiplex 784 seqq., naturalis vel innatus, an vero acquisitus 788 seqq., et in quo consistat 794; principia quomodo colligantur 795 seqq.: principiorum divisio in analytica et synthetica reprobat 795; assensus principiorum discursivus non est 805 seqq.
- Principiatum** quid 752, et in quo conveniat, et quid discrepet a principio 752.
- Privativa** oppositio 155.
- Probabile** et probabilitas quid 463, 464; probabilitas intrinseca et extrinseca 464; an et quomodo extrinseca supponat intrinsecam 464; valor et usus probabilitatis extrinsecæ 615, 632; probabilitas absoluta et relativa 495; major non elidit minorem 465; probabile non est idem ac possibile 467; probabilitas argumentatio 381.
- Proclus** 39.
- Progressus** indefinitus absurdus historice comprobatur 40: ejus factores 91.
- Propositio** quid 243; varia ejus nomina 244, elementa 245, quantitas et qualitas 245; multiplex divisio, primo spectata materia 246 seqq., secundo ratione quantitatis 249 seqq., tertio ratione qualitatis 252 seqq., quarto ratione unitatis 254 seqq.: propositio categorica et hypothetica 254, modalis et de inesse 256; propositiones aperte compositæ 261 seqq., et occulte compositæ vel exponibiles 271 seqq.: pro-

- positio immediata et per se nota 758 seqq.: non est contra rationem propositionis per se notae, quod demonstrari possit indirecte et a posteriori 760: divisio propositionis per se notae in per se notam secundum se et per se notam quoad nos 760, a multis reprehensa 761, propugnatur 765 seqq.: quale medium excludat propositio immediata seu per se nota 761: quamvis quidam sentiant sufficere, ut excludat medium cognitionis 760: at probabilius est, quod excludere debeat medium rei ita, ut sit vere indemonstrabilis a priori 763: idque sufficit ad rationem propositionis immediate vel per se notae 765 seqq.: unde propositiones, quae actu cognoscuntur sine discursu propter experientiam, si quoad rem ipsam medium habeant, non sunt proprie immediate vel per se notae 764: quoniam propositiones in numero per se notarum reconsecranda 770: propositionis proprietates 277 seqq.: propositio eadem vera simul et falsa esse nequit 454: non omnis propositio vera essentialiter et ab intrinseco vera est 430: propositio vera transire in falsam potest 445 seqq.
- Proprium** quid 170, 748: utrum praedicationes de proprio sint necessariae veritates 748: proprium quomodo praedictur 749.
- Protagoras** 10: ejus doctrina circa criterium 533; reprobatur 536.
- Proudhon** 91.
- Psellus** Michael 48.
- Pyrrho** eleus 28.
- Pythagoras** et Pythagorici 17, 30.
- Qualitas** quid et quotuplex 181, proprietates ejusdem 182: qualitas propositionum 245, bifariam considerari potest 252.
- Quando**, unum de praedicamentis 184.
- Quantitas** quid et quotuplex 180, ejusdem proprietates 180: quantitas propositionum 145, undenam judicanda 250: quantitas indefinite propositionis 250.
- Ratio** quid 568: ejus veracitas 588, 597: ratio formalis quae et sub qua et formalissima sub qua 920: ratio et Fides mutuo se juvant, nedum inter se pugnant 962 seqq.: quae sunt supra rationem, absurde dicuntur contra rationem 962.
- Ratiocinium** quid 312 seqq. ejus elementa necessaria 317: quotuplex ratiocinium 318, 568: utrum ratiocinatione novae detegantur veritates 847 seqq.
- Rationalis** propositio 271.
- Rationalismus** nullas agnoscens veritates humanum captum transcendentes 950, prolligatur 950 seqq.
- Rationalistae** 53, 82, 88, 90, 92, 93: rationalistarum objecta contra veritates hominis captum excedentes dissipantur 950 seqq.
- Raymundus** Lullius 60.
- Raymundus** Martin 56.
- Raymundus** Sabunde 62.
- Realismus** rigidus ac temperatus 654: rigidus varie expositus ac defensus, a Platonice 672, ontologis 663, pantheisticis 663, scoticis 663 seqq., aliisque 655, 666, singillatim rejicitur 666 seqq., et 678 seqq.: realismus temperatus fusc propugnatur 690 seqq.
- Recto** (in), quid sit significari in recto 145.
- Reduplicans** particula potest sumi specificative et reduplicative 275.
- Reduplicativa** propositio 275.
- Reflexio** quid 108 in nota: ontologica et psychologica 128.
- Reid** Thomas, auctor scholae scoticae 85: ejus opinio circa criterium 534; confutatur 536.
- Relatio** quid et quotuplex 182: proprietates relationis 182.
- Relativa** oppositio 152: relativa pro-

- positio ad copulativam revocatur 263.
- Remotio** 200.
- Renan** 91.
- Restrictio** 200.
- Revelatio** possibilis est, quibusque modis a Deo fieri possit 955 seqq.: revelatio veritatum si a Deo fiat, non est integrum homini eandem amplecti vel respicere, sed necessario tenetur firmissime credere 955 seqq.: officium Philosophi christiani relate ad veritates revelatas 965: revelatae veritates possunt constituere objectum alicujus scientiae 966: revelatio utilissima est 958, nec solum revelatio veritatum supernaturalium, sed earum etiam, quae ingenii humani vires minime transcendunt 967.
- Rhabannus** Maurus 53.
- Rhodes** Georgius 81.
- Ribadeneira** Petrus 70.
- Richardus** a Mediavilla, *Doctor solidus* 58.
- Roscellinus** Joannes 53.
- Roselli** Salvator Maria 88.
- Rosmini** Antonius 92.
- Rousseau** Joannes Jacobus 86.
- Saint-Simon** (Comes) Henricus 91.
- Salmero** Alphonsus 74.
- Sanz del Rio** 89.
- Sanseverino** Cajetanus 95: opinio ejus circa enthymema 366.
- Sapientia** quid 2 seqq. et 891: variae conditiones sapientiae 893.
- Scaliger** Julius Caesar 68.
- Sceptici** 28, 33, 71, 87, 478, 479 seqq.: scepticismus prolligatur 482 seqq.
- Schelling** Gullielmus Josephus, pantheista transcendentalis 88.
- Schola** atomistica 18, cynica 30, cyrenaica 20, eleatica 18, elidensis et eritriensis 21, epicurea 27, ionica 17, megarica 20, pythagorica vel italica 17, scotica 85, sentimentalis 88, transcendentalis 88.
- Scholastici** 51 seqq., 71 seqq., 87, 94: vindicantur ab adversariorum calumniis 62 seqq.: Scholasticorum laus 1049: scholastica Theologia utrum sit veri nominis scientia 886.
- Schopenhauer** 89.
- Scientia** quid 880 seqq.: quotuplex 884 seqq.: discrimen ejus a sapientia 896: scientiae objectum 917, subjectum 921: scientiae objectum debet esse necessarium 922, universale 927, perpetuum, ingenerabile, incorruptibile 931, et ens per se, non vero per accidens 932: scientia et opinio an circa idem objectum in eodem intellectu versari possint 936 seqq.: scientiam plurimum rerum potest homo naturali virtute ingenii assequi 945, ac porro assequitur 948: utrum scientia totalis sit quantitas simplex 984 seqq.: scientia comparari potest inventionem ac disciplina 949: scientiarum distinctio atque specificatio 969 seqq.: et speculativarum quidem optime desumitur ex objecto formalis 970, practicarum autem ex fine 972: undenam desumantur scientiae totales unitatem vel diversitatem specificam 973: scientiae totales unitatem vel diversitatem desumunt ex unitate vel diversitate specifica formalis objecti 974, vel ut alii loquuntur, ex unitate vel distinctione objecti, non in esse rei, sed in esse scilicet 976 seqq., vel ex gradu immaterialitatis seu abstractionis a materia 977 seqq.: scientiarum generalis divisio et coordinatio 1015 seqq.: scientiae speculative, inspecto diverso gradu abstractionis, dividuntur, tamquam in primaria membra, in Physicam vel naturalem Philosophiam, Mathematicam et Metaphysicam 1016; practice vero, inspecto fine, dividuntur in Logicam et Philosophiam moralem 1021: quomodo istae scientiae inter se comparentur 1036: reliquae scientiae fere aut sunt harum partes, aut saltem ab iisdem dependent 1038: scientiae speculative noni-

liores practicas sunt 1038: subalternatio scientiarum quid generatim 1001, altera impropria 1002, altera propria 1003: conditiones ad perfectam subalternationem 1005 seqq.: quanam scientiæ subalternentur aliis et quomodo 1028, 1030: utrum scientia subalternata existens in aliquo sine subalternante rationem habeat scientiæ 1009 seqq.

Scotus et Scotistæ: Scotus Erigena 53: Scotus Joannes Duns, *Doctor Subtilis* 59: scotistæ 59, 60, 73: scotistarum sententia circa universalia 663 seqq., confutatur 669 seqq. et 681 seqq.

Seneca L. Anneus 32.

Sensibile quid et quotuplex 562.

Sensismus et sensistæ 83, 85, 86.

Sensus quid et quotuplex 501 seqq.: sensus externi 503, interni 504 seqq.: sensus intimus 672: sensus communis, unus de internis sensibus 564: sensus naturæ communis vel universalis consensus 630, valor ejusdem 631 seqq., non consistit in instinctu naturæ 630: sensus externi, si nullum adsit impedimentum, decipi nequeunt circa sensibile proprium, possunt tamen circa sensibile commune et per accidens 675 seqq.

Septem Sapientes 16.

Sepulveda Joannes Genesis 68.

Sextus Empiricus 34.

Signum quid 110 seqq., differt ab imagine 113, quotuplex 114 seqq.

Significare cum tempore quid sit 229.

Simplicius 33, 39.

Singulare 149.

Situs quid 184.

Societas Jesu 73, ejusque Philosophi 74 seqq.

Socrates 19.

Socinas Paulus 72.

Sophisma quid 384, et quotuplex 387.

Sophista 19.

Sorites 370.

Sotus Dominicus 72.

Species logica quid et quotuplex 167: utrum species requirat possibilitatem plurium individuorum, an vero salvetur in uno individuo 739: species intelligibilis 712.

Spencer Herbertus, positivista 90.

Specificatio scientiarum 969.

Specificative 275: specificativum quid et quotuplex 969.

Speculativa et practica cognitio 896: discrimina utriusque 897 seqq.

Spinoza Baruch 82.

Status quid 199: status varii mentis in ordine ad assecutionem veritatis 455.

Stewart Dugald 85: Stewart Mill 90.

Stoici 26, 32.

Suarez Franciscus, *Doctor Eximius* a Paulo V, Pontifice Maximo, nuncupatus 76: ejus elogium 76 seqq.

Subalternatio scientiarum. Vide supra ubi de scientia vers. fin.

Subjectum 117, 224, se habet instar materiae in judicio 226: subjectum scientiæ 921.

Substantia quid et quotuplex 179: substantia prima et secunda 179: proprietates substantiæ 180.

Summulae vel Logica Minor 105.

Suppositio quid et quotuplex 168 seqq.: suppositionis communis resolutione 104 seqq.

Suppositiones vel postulata 755.

Syllogismus categoricus quid 319: ejus artificium 321 seqq., materia et forma 323, figura 324, modus 325, leges 325 seqq.: principia, quibus innititur syllogismus 337 seqq.: quotuplex syllogismus 345: syllogismus expositivus et ex obliquis 45, modalis 347: hypotheticus 348, conditionalis 348, disjunctivus 350, copulativus seu conjunctivus 352: syllogismorum hypotheticorum ad categoricum reductione 354: syllogismus pseudographus 386, et sophisticus 384: syllogismi

essentia non stat in solis præmissi, nec in sola conclusionem, sed in utrumque complexu 812.

Synthesis 108 in nota.

Tapparelli Aloysius 95.

Tartaretus Petrus, scotista 73.

Terminus quid 117, cur sic appellatus 118: mentalis, oralis et scriptus 118:

terminus mentalis variis nominibus appellatur 119: divisiones ejusdem 126 seqq.: terminus oralis seu vocabulum 122: divisiones ejusdem 129 seqq.: divisiones termino mentali et orali convenientes 139 seqq.: divisiones terminorum respective ad alios 150: terminorum proprietates 188 seqq.

Tertullianus 44.

Testis ac testimonium quid et quotuplex 600: notitia facti et veracitas testium innotescere potest 617: regulæ ad judicandum scientiam testium 608, eorumque veracitatem 609 seqq.: num unus testis certam valeat facere fidem 618: testimonii existentia et veracitas quomodo cognosci possit 603: testimonii necessitas ad plura cognoscenda 604: ejusdem valor 606, sive circa facta 616, sive circa doctrinam 110.

Themistius 33.

Theologia scholastica utrum sit veri nominis scientia 886: et utrum sit subalternata scientiæ Beatorum 1013: in encyclopædia christiana scholastica Theologia primatum tenet inter cæteras scientias 1050.

Thomas (S.) Aquinas, *Doctor Angelicus* 56: ejusdem elogium 56 seqq. Thomas Argentinas 62.

Thomistæ 59, 60, 62, 71.

Ticho-Brahe 69.

Timo, scepticus 28.

Toletus Cardinalis Franciscus 74.

Tongiorgi Salvator 95.

Thophail 50.

Tostatus Alphonsus a Madrigal 62.

Totum quid et quotuplex 215.

Tracy Destutt, sensista 26.

Traditio quid 622: conditiones ad ejus valorem requisite 622: vis ejus ad faciendam fidem probatur 622 seqq.

Traditionalismus et traditionalistæ 93.

Transformismus et transformistæ 90.

Tredelenburg, recentior Aristotelicus 89.

Trivium artium 47.

Trombetta Antonius 73.

Ubi, prædicamentum 184.

Unitas quid 646: unitas individualis 646, et formalis 647 seqq., et unitas universalis ab hisce duabus distincta 649 seqq. et 652: unitas universalis vocatur etiam unitas precisionis 652: unitas universalis est extrinseca naturæ 697 seqq.

Universale quid generatim 641: universale simplex et complexum, in causando, in presentando, in significando, in essendo et prædicando 641, 642: quid universale in essendo 643: discrimen universalis a communi 643: universale in prædicando 643, non distinguitur re ab universali in essendo 642: universale metaphysicum et logicum, cui aliqui addunt physicum 644, 715: absolutum et relativum 714, directum et reflexum 645: unitas et aptitudo ad plura vel communitas propria universalium declaratur 646 seqq.: errores ac falsæ opiniones circa realitatem universalium refutatur 654 seqq.: vera doctrina de universali exponitur 690 seqq.: duo in universali consideranda, natura et forma universalitatis 690: universale secundum naturam existit in individuo, non vero secundum formam universalitatis 694: universale formaliter non est in re, sed tantum fundamentaliter 694 seqq.: universale est natura quævis prout reducens in cognitione præ-

cisiva mentis 697 seqq.: doctrina S. Thomæ circa universale 700 seqq.: abstractio universalium non est formalis, sed totalis 702: ad constituendum universale non requiritur unitas ficta 703 seqq.: causa efficiens universalium est intellectus 711 seqq.: variae opiniones circa actum, quo universale efficitur 713: ad universale absolutum, completum tamen ac veri nominis, habendum sufficit abstractio 716, et probabilius abstractio intellectus possibilis 718: ad universale autem relativum ac reflexe cognitum, requiritur comparatio 720: an universale sit ens rationis 722: proprietates universalium 727 seqq., est objectum scientiarum 727, 679, principium singularium 727, prius et posterius singularibus sub diverso respectu 727, immateriale, ingenerabile, incorruptibile 728 et 678, ac prædicabile 728: divisio universalium in quinque prædicabilia 734 seqq.

Univocum 129.

Usus quid 1093.

Valentia (de) Gregorius 79.

Vazquez Gabriel 79.

Valentinus, gnosticus 46.

Verbum intellectuale vel conceptus mentis 120: verbum in oratione quid 231 seqq.: verbum substantivum et adjectivum 234.

Veritas quid et quotuplex 402: veritas cognitionis, rerum et sermonis 403, veritas sermonis duplex 403: sola veritas in cognoscendo, quæ logica dicitur, tractatur hic 404: quid logica veritas 404 seqq.: an importet conformitatem inter conceptum formalem et rem, vel inter conceptum objectivum et rem prout est in se 406: quid sit

conformitas, quam veritas importat, vel an et quomodo veritas consistat in relatione 408 seqq.: utrum adsit veritas in simplici apprehensione 418 seqq., et qualis ea sit 421 seqq.: veritas logica speciali ratione est in iudicio 428 seqq.: quo sensu dicatur eterna 950: veritatis logicæ proprietates 439 seqq.: utrum omnis enuntiatio vera essentialiter et ab intrinseco exigat veritatem 439 seqq.: utrum propositio semel vera transire possit in falsam 444 seqq.: veritas formaliter considerata non admittit gradus, sed est indivisibilis 452, secus autem materialiter considerata 451: veritas et falsitas logica, concrete sumpta, contrarie opponuntur 415: utrum veritates nove ratiocinio detegantur 847 seqq.: veritates humanum captum superantes quænam dicantur 951: admittendæ sunt huiusmodi veritates 952, et possunt cognosci ab homine ope revelationis divinitus factæ 955: veritates etiam captum humanum minime superantes utilissime a Deo revelantur 967.

Victoria Franciscus 72.

Vincentius Bellovacensis 76.

Vives Ludovicus 70.

Voltaire Franciscus Maria Arouet 86.

Vocabulum vel vox quid 122: est signum conceptuum et rerum 122, 123, et quid prius vocabula significant, resne, an conceptus 123 seqq.: utrum voces sint objectum Logicæ: quomodo regulentur a Logicæ voces.

Wiseman Cardinalis Nicolaus 93.

Wolf Christianus 83.

Zabarella Jacobus 68.

Zeno cirticus, auctor scholæ stoicæ 26.

